

Toote nimi: **AdBlue – 32,5% urea vesilahus.**Toote sisekood: **AB/011**Lk **1/15**Väljaandmise kuupäev: **08.05.2011.**Ülevaatamise kuupäev: **07.04.2021.****1. JAGU Aine/segude ning äriühingu/ettevõtja identifitseerimine.****1.1. Tootetähis:**

Aine nimi:	32,5% urea vesilahus - AdBlue
Aine tootja:	CrossChem SIA
REACH-registrinumber:	Segudele ei kohaldata.
CAS-nr:	Segudele ei kohaldata.
EÜ-nr:	Segudele ei kohaldata.
Indeksi nr:	Segudele ei kohaldata.

1.2. Aine või segu asjaomased kindlaksmääratud kasutusala ning kasutusala, mida ei soovitata:**Asjaomased kindlaksmääratud kasutusala:**

- SU1** – Põllumajandus, metsandus ja kalandus;
- SU22** – Professionaalne kasutus;
- SU23** – Heitgaaside puhastamine
- PC3** - Õhuhooldustooted;
- PROC5** – Segamine või homogeenimine partiiotsessis;
- PROC8b** – Aine või segu üleviimine (sisse-/väljaladimine) mitteeeriotstarbelistes rajatistes;
- PROC8b** – Aine või segu üleviimine (sisse-/väljaladimine) eriotstarbelistes rajatistes;
- PROC11** – Mittetööstuslik pihustamine.

Kasutus, mida ei soovitata: Ei kohaldata.**Põhjus, miks kasutust ei soovitata:** Ei kohaldata.**1.3. Andmed ohutuskaardi tarnija kohta:**

Tootja/tarnija:	CrossChem Ltd.;
Aadress/sihtnumber:	"Naftaluka", Olaines pagasts, Olaines novads, LV-2127, Latvia. (Kontor, tehas, ladu).
Riiklik registreerimisnr:	40003888244
Telefoninumber:	+371 67491030 (administratsioon)
E-post:	info@crosschem.lv
Koduleht:	https://crosschem.lv/
Ohutuskaardi eest vastutava pädeva isiku e-posti aadress:	gib@crosschem.lv

1.4. Hädaabitelefoni number:

Riigi Tuletõrje- ja päästeteenistus: (+372) 112 ; (+372) 1247; Tööaeg: 24/7.

Toksikoloogia ja sepsise kliinik, mürgistuste ja narkootikumide teabekeskus: (+372) 794 3500

Tööaeg: 24/7.

Aadress: Paldiski road 81,10617 Tallinn, Estonia

Poison information telephone number (Mürgistusteabekeskuse number) is nationally 16662, calling from abroad (+372) 7943 794; Hotline 16662 of the Poisoning Information Centre is active 24/7; National poison information centre service in Estonia is accessible at www.16662.ee There are no limitations to usersEuroopa mürgistuskeskused leiate siit veebisaidilt <https://poisoncentres.echa.europa.eu/appointed-bodies>**2. JAGU Ohtude identifitseerimine.****2.1 Aine või segu klassifitseerimine****Klassifitseerimine vastavalt määrusele (EÜ) nr 1272/2008 (CLP):**

See segu ei ole määruse nr 1272/2008 kohaselt ohtlikuks klassifitseeritud.

2.2 Mürgistuselemendid:**Mürgistamine vastavalt määrusele (EÜ) nr 1272/2008 (CLP):**

Toote nimi: **AdBlue – 32,5% urea vesilahus.**Toote sisekood: **AB/011**Lk **2/15****Ohupiktogrammid:****Tunnussõna:****Ohulaused:****Ettevaatuslaused:**

Toodet ei ole vaja märgistada vastavalt CLP-le ja asjakohastele siseriiklikele seadustele.

Ei nõuta.

Ei nõuta.

Ei nõuta.

P102 – Hoida laste käeulatuses eemal;**P280** – Kanda kaitsekindaid/kaitseriietust/silmakaitset/näokaitset;**P301+P312** – ALLANEELAMISE KORRAL: võtke ühendust MÜRGISTUSTEABEKESKUSE või arstiga, kui tunnete end halvasti;**P305+P351+P338** – SILMA SATTUMISEL: loputada ettevaatlikult mitu minutit veega. Eemaldada kontaktläätsed (olemasolul) ja kui see on lihtne. Jätkata loputamist;**P302+P352** – KOKKUPUUTEL NAHAGA: pesta rohke seebi ja veega.;**P401** – Hoida eemal söögist, joogist ja loomade toidust;**P501** – Hävitada sisu/mahuti vastavalt kohalikele ja rahvusvahelistele määrustele.**Täiendav ohuteave (EL):**

Ei kohaldata.

2.3. Muud ohud:

Kui toode satub silma, võib see põhjustada silmärritust.

3. JAGU. Koostis / teave koostisainete kohta.**3.1. Aine:**

Ei kohaldata.

3.2. Segud:

Aine nimi	CAS-nr	EÜ-nr	REACH-nr	Klassifikatsioon vastavalt EÜ nr 1272/2008.	(massi%)
Vesi	7732-18-5	231-791-2	Ei ole saadaval.	Ei kohaldata.	67,5%
Uurea	57-13-6	200-315-5	01-2119463277-33-XXXXX	Ei kohaldata.	32,5%

Ei sisalda ohtlikke aineid ega aineid, mille Euroopa töökeskkonna ohutuse piirnormid ületavad seaduslike piirmäärasid.

4. JAGU Esmaabimeetmed**4.1. Esmaabimeetmete kirjeldus:****Üldteave:** Saastunud, küllastunud rõivad viivitamata eemaldada. Õnnetuse või halva enesetunde korral pöörduda viivitamata arsti poole. Hoida kannatanu rahulikuna. Kui inimene on teadvuseta, asetada ta stabiilsesse taastumisasendisse. Pidada nõu arstiga. Näidata seda ohutuskaarti valvearstile.**Pärast sissehingamist:** Ehkki toode ei ole klassifitseeritud toksiliseks, tuleb vältida auru, piiskade või udu sissehingamist. Tootel on kerge ammoniaagi lõhn. Kui on sisse hingatud, viia inimene värske õhu kätte. Kui on raske hingata, manustada hapnikku. Kui te ei hinga, teha kunstlikku elustamist (CPR). Kõigil juhtudel, kui on kahtlus inimese elus või kui sümptomid püsivad, pöörduda arsti poole.**Nahale sattumisel:** Pesta kahjustatud piirkonda põhjalikult seebi ja rohke veega. Eemaldada saastunud riided ja jalatsid. Pesta riided enne uuesti kasutamist. Kui ärritus püsib, pöörduda arsti poole.**Silma sattumisel:** Loputada silmi viivitamata veega, jätkates vähemalt 15 minutit, tõstes aeg-ajalt ülemist ja alumist silmalaugu, et tagada põhjalik loputamine. Pärast silmade loputamist veega loputada veel kord füsioloogilise soolalahusega (0,9% NaCl). Eemaldada kontaktläätsed - võimaluse korral ja kui see on ohutu. Kui ärritus, punetus või vilkumine ei kao, pöörduda kohe arsti poole.**Pärast allaneelamist:** Kui toode on alla neelatud, loputada suud veega, mitte kutsuda esile oksendamist. Hoida kannatanu soojas ja ravidada šoki eest. Kui inimene on teadvusel, anda talle juua väike kogus vett.

Toote nimi: **AdBlue – 32,5% urea vesilahus.**

Toote sisekood: **AB/011 Lk 3/15** Teadvuseta inimese suhu ei tohi midagi pista. Kui inimene tunneb end halvasti, pöörduda arsti poole. Spontaanse oksendamise ajal hoida kannatanu pead madalal ja keha lamavas asendis, et vältida oksendamist.

Esmaabiandja enesekaitse: Pöörata tähelepanu enesekaitsele. Järgida üldisi hügieeninõudeid. Vältida auru või udu sissehingamist. Toote silma sattumist tuleb vältida. Vältida korduvat või pikaajalist kokkupuudet naha või riietega. Kanda sobivat kaitseriietust ja kindaid.

4.2. Olulisemad ägedad ja hilisemad sümptomid ning toimed:

Raske hingamine, köha, valu rinnus. Pikaajaline sissehingamine põhjustab hingamisteede kroonilist põletikku. Aine suukaudne manustamine, suured kogused põhjustavad seedetrakti talitlushäireid ja kõhuvalu. Ärritab silmi (põletustunne); punetavad silmad; kuiv nahk; sügelev nahk; punane nahk.

4.3. Näidustus viivitamatu meditsiiniabi ja erikohtlemise vajalikkuse kohta

Märkused arstile: Ravida sümptomipõhiselt. Elutähtsate funktsioonide jälgimine. Meetmed vereringešoki ja krampide vastu võivad olla vajalikud. Anda arstile teavet aine/toote, esmaabimeetmete ja juba korraldatud ravi kohta.

5. JAGU Tulekustutusmeetmed.

5.1. Kustutusvahendid:

Sobivad kustutusvahendid: Kasutada tulekahju kustutamiseks kõige tõhusamat ja keskkonnale kõige sobivamat kustutusainet. Kõik standardained on vastuvõetavad: pihustatud vesi, veeudu, keemiline vaht, kuiv tulekustutuspulber, süsinikdioksiid (CO₂).

Sobimatud kustutusvahendid: Tugev veejuga.

5.2. Aine või seguga seotud eriohud:

Ohtlikud põlemisaadused:

Ei põle, kuid võib laguneda kõrgel temperatuuril üle 130 °C. Urea laguneb biureetiks, ammoniaagiks (NH₃), lämmastikoksiidideks (NO_x), süsinikoksiidiks (CO) ja süsinikdioksiidiks (CO₂). Hapnikupuuduse korral moodustub vesiniksüaniid (HCN). Toode ei ole plahvatusohtlik. Lühiajaline kokkupuude suitsu ja gaasidega võib põhjustada pöördumatuid kopsukahjustusi ilma sümptomite varajaste tunnusteta.

5.3. Nõuanded tuletõrjujatele:

Spetsiaalsed kaitsevahendid tuletõrjujatele:

Mitte siseneda tulepiirkonda ilma sobivate kaitsevahenditeta, sealhulgas hingamisteede kaitsevahenditeta. Kui võimalik keemiline oht pole teada, tuleb suletud või piiratud ruumides kanda suruõhuhingamisaparaati (SCBA). Termilise hävitamise ajal võivad eralduda ärritavad ja mürgised gaasid, seetõttu kasutada SCBA-d koos täisnäomaskiga ja kaitsvat tulekustutusriietust (sh: tuletõrjekiviit, kombinesooni, pükse, saapaid, kindaid, silma- ja näokaitset).

Tuletõrjuja riietus, mis vastab Euroopa standardile EN 469, pakub kemikaaliuhtumite korral põhikaitset ning sisaldab kiivreid, kaitse saapaid ja kindaid. Standardile EN469 mittevastavad rõivad ei pruugi keemilistes vahejuhtumites sobida. SCBA-d koos kemikaalikäitsemiskonnaga kasutada ainult seal, kus on tõenäoline isiklik (lähedane) kokkupuude. Kasutada SCBA-d gaasikindla ülikonnaga, kui see on aine vahetus läheduses või kui võivad tekkida selle aurud.

5.4. Lisateave:

Tulekustutamise ajal viibida allatuult.

Tulekahju korral isoleerida sündmuskoht viivitamata, eemaldades vahejuhtumi piirkonnast kõik kõrvalised isikud.

Kui mahutid puutuvad kokku kuumusega, suureneb rõhk, seetõttu võib vee aurustumine või lahuse lagunemine põhjustada mahuti purunemise ja lõhkemise. Jahutada mahuteid külma pihustusveega. Kui ohtu pole, viia mahutid soojusallikast eemale. Leke/valgumine peatada, kui seda saab teha minimaalse riskiga. Võimalusel koguda kasutatud kustutusvesi eraldi, et vältida selle sattumist kanalisatsiooni. Veeudu võib olla kasulik aurude minimeerimiseks või hajutamiseks. Võimalusel koguda kasutatud kustutusvesi eraldi, et vältida selle sattumist kanalisatsiooni.

Toote nimi: **AdBlue – 32,5% urea vesilahus.**Toote sisekood: **AB/011**

Lk 4/15

6. JAGU Meetmed juhusliku sattumise korral keskkonda.**6.1. Isikukaitsemeetmed, kaitsevahendid ja toimimine hädaolukorras:****Tavapersonal:**

Kanda sobivaid kaitsevahendeid (vt 8. jagu). Pidada nõu hädaolukorra eksperdiga. Kõrvaldada süttimisallikad. Evakueerida ümbritsevatelt aladelt. Hoida ära kasutute ja kaitsmata töötajate sisenemine. Mitte puudutada valgunud materjali ega sellest läbi kõndida. Soovitused on samad, mis hädaabitöötajatele.

Päästetöötajatele:

Kanda sobivaid kaitsevahendeid (vt 8. jagu), et vältida kokkupuudet ainega ja aurude või udu sissehingamist. Tagada suletud ruumides piisav ventilatsioon ja värske õhk. Kõrvaldada süttimis- ja soojusallikad. Võimaluse korral peatada leke (riskimata). Eraldada ja evakueerida ohuala, vähendada päästeoperatsiooniga mitteseotud isikute juuresviibimist. Eriline libisemisoht lekkinud/valgunud tootel.

6.2. Keskkonnakaitse meetmed:

Vältida suurte koguste kokkupuudet pinnase või veekogudega. Mitte lubada suurel tootekogusel sattuda kanalisatsiooni, pinnavette, põhjavette ja juhusliku valgumise korral veevärki teavitada viivitamata kohalikke omavalitsusi, et veevarustus ja kasutamine peatada. Tuleb teavitada kohalikke omavalitsusi, kui suuri lekkeid ei ole võimalik tõkestada.

6.3. Tõkestamis- ning puhastamise meetodid ja -vahendid:**Tõkestamiseks:**

Tagada piisav ventilatsioon. Äravoolutorud sulgeda või katta. Suure lekke korral peatada toote vool, kasutades: reostustõkked ja padjandid, mis on valgumiskomplektis, kui seda on ohutu teha. Tõsta võimalikult palju toodet tihketesse ja kaitstud mahutitesse. Jäägid absorbeerida vermikuliiti, kuiva liiva, saepuru, silikageeli või mõnda absorbeerivasse mittesüttivasse materjali, asetada kasutatud absorbent suletud, kaitstud ja sobivatesse mahutitesse. Pärast aine tõkestamist loputada ala rohke veega.

Puhastamiseks:

Mõjutatud piirkonda tuleb loputada ja vajadusel veega pesta. Kõrvaldada materjal, mis on kogutud ohutusse mahutitesse, vastavalt 13. jao eeskirjadele. Pärast valgumise tõkestamist koristada jäägid veega lahjendades ja lapiga kuivatades. Väikeste lekete korral pühkida pind mittesüttiva absorbeeriva materjaliga, puhastada pind veega ja seejärel üldpuhastusvahenditega.

6.4. Muu teave:

Vt 8. jagu isikukaitsevahendite kohta ja 13. jagu jäätmete kõrvaldamise kohta.

7. JAGU Käitlemine ja ladustamine.**7.1. Ohutu käitlemise****ettevaatusabinõud:****Kaitsemeetmed:**

Kasutada ainult kuivas, hästi ventileeritavas kohas ja eemal otsesest päikesevalgusest. Avatud pakendit käsitseda ettevaatlikult, pärast kasutamist sulgeda. Vältida pritsmeid. Käidelda vastavalt heale tööstushügieenile ja ohutusprotseduuridele. Vältida kokkupuudet silmadega. Vältida korduvat või pikaajalist kokkupuudet naha ja riietega. Vältida valgumist või pihustamist suletud ruumides. Kasutada sobivaid kaitsevahendeid: kaitseriietust, kindaid, kaitseprille ja vajadusel tolumumaski (vt 8. jagu).

Tulekahju vältimise meetmed:

See aine ei ole tuleohtlik, spetsiaalsed tulekaitsemeetmed ei ole vajalikud. Järgida tulekahju ennetuseeskirju. Mitte lasta pumpadel kuivada ega üle kuumeneda, nt torude ummistumise või suletud ventiili tõttu võib see kaasa tuua pumpamise vastu umbotsa. Sellistel tingimustel võib ülekuumenemine põhjustada toote aurustumise ja võimaliku lagunemise. See võib tekitada pumbas rõhu suurenemise ja selle kontrollimata jätmise korral põhjustada plahvatuse. Veenduda, et pumpa kasutatakse toote pumpamisel alati õigesti vastavalt tootja juhistele. Võtta staatiliste laengute vastu ettevaatusmeetmed. Maandada kõik osad, kus võib tekkida elektrostaatiline laeng. Teisaldada aeglaselt, et vältida elektrostaatiliste laengute teket. Kasutada ainult hästi ventileeritud kohtades. Märjaks saanud tööriietus tuleb eemaldada.

Meetmed aerosooli ja tolmu tekke vältimiseks:

Vältida pihustamist suletud ruumides. Mitte transportida suruõhku kasutades.

Toote nimi: **AdBlue – 32,5% urea vesilahus.**Toote sisekood: **AB/011**

Lk 5/15

Keskonnakaitse meetmed:

Kui toote kasutamisel tekib suletud ruumides suur tooteauru kontsentratsioon, peavad õhu ventilatsioonisüsteemid olema varustatud filtritega. Kontrollida heitkoguste piirväärtusi, kui väärtusi ületatakse, on vajalik heitgaasidest puhastamine. Puhastada jalatsid spetsiaalsetes puhastuskohtades pärast hoiu- või pakkimisalalt lahkumist.

Nõuanne üldise tööhügieeni kohta:

Tagada piisav ventilatsioon kohtades, kus tekib udu või aerosool. Vältida kokkupuudet silmade ja nahaga. Pakkuda hõlpsat juurdepääsu veevarustusele ja silmade pesemisvõimalustele, esitada nende asukohad. Pärast kasutamist, enne pause, tööpäeva lõpus pesta käed ja nägu õrna seebiga ja veega. Mitte süüa, juua ega suitsetada toote kasutamisel ning kohtades, kus toodet käideldakse, hoitakse ja töödeldakse. Saastunud riided ja kaitsevarustus eemaldada enne söögikohtadesse sisenemist. Tööalale tuleb paigaldada sildid MITTE SUITSETADA. Seadmeid, tööpiirkonda ja riideid on soovitatav regulaarselt puhastada. Puhastamisel kasutada vajaduse korral kaitsevarustust. Mitte hoida koos söögi, jookide ega loomatoiduga. Märjaks saanud tööriietus tuleb viivitamata eemaldada.

7.2. Ohutu ladustamise tingimused, sealhulgas sobimatud**ladustamistingimused: Tehnilised meetmed ja hoiutingimused:**

Mitte hoida soojusallikate, sädemete ega tule läheduses. Mitte hoida temperatuuril alla -10 °C ja üle +25 °C. Kaitsta külmumise eest. Mitte hoida soojusallikate ega tule läheduses. Hoida eemal otsesest päikesevalgusest. Kaitsta mahuteid füüsiliste kahjustuste eest. Hea üldventilatsioon peaks olema piisav, et kontrollida töötajate kokkupuudet õhus levivate saasteainetega. Kui see toode ületab kokkupuute piirnorme, kasutada protsessikaitset: kohalikku väljatõmbeventilatsiooni või muid tehnilisi juhtimisseadmeid, et hoida töötajate kokkupuude allpool soovitatud või seadusjärgseid piire. Mahutid peavad olema selgelt ja alaliselt märgistatud. Mahutid, paagid ja teisaldusseadmed maandada staatilise elektrilahenduse kõrvaldamiseks.

Pakendimaterjalid:

Sobiv pakendimaterjal: Mahutid, mille valmistusmaterjal on kõrglegeeritud austeniitne Cr-Ni, Cr-Ni-Mo teras; titaan; Ni-Mo-Cr-Mn-Cu-Si-Fe sulamid, polüetüleen, polüpropüleen, polüisobutüleen, polüfluoroetüleen (PFE), perfluoroalkoksüalkaan (PFA), polütetrafluoroetüleen (PTFE), kopolümeerid (vinülideenfluoriidid (PVDF) ja heksafluoropropüülid - vitoon) HFP)).

Sobimatud pakendimaterjalid: Vask ja selle sulamid; tsingitud terasest mahutid; süsinikterasest (legeerimata või madallegeeritud) teras; alumiinium ja selle sulamid; magneesium ja selle sulamid; paber; klaas.

Toodet saab pakendada ostva kliendi valitud pakendisse, kui see tagab toote ohutu transportimise ja hoiu. Enne kasutamist testida või küsida tootja soovitusi materjali kohta.

Nõuded hoiuruumidele ja anumatele:

Hoida toodet otsese päikesevalguse eest kaitstult kuivas, jahedas ja hästi ventileeritavas kohas. Põrandad peavad olema lekkekindlad või kaetud isolatsioonimaterjaliga. IBC-mahutite või trumlite all on soovitatav kasutada lekkimisvastast mahutit. Lisateavet hoiuõuete kohta saab kohalikest omavalitsustest.

Avatud mahuteid tuleb lekke vältimiseks hoolikalt tugevdada ja hoida püstasendis. Kui mahuteid ei kasutata, hoida need tihedalt suletuna. Mahuteid tuleb kaitsta füüsiliste kahjustuste eest. Lekkeid kontrollida regulaarselt. Eelistatult hoida originaalmahutis. Mitte eemaldada mahutite ohumärgiseid (isegi kui need on tühjad). Mitte hoida märgistamata mahutites. Võimaluse korral hoida originaalmahutis. Mahutid võivad olla tühjana ohtlikud. Et tühjendatud mahutid sisaldavad toote jääke, järgida kõiki ohutuskaarte ja märgistushoiatusi ka pärast mahuti tühjendamist. Võtta staatilise laengu vastu ettevaatusmeetmed. Maapinnal asuv mahuti ja täiteseadmed.

Hoiuklass: Ei kohaldata.

Täiendav teave hoiutingimuste kohta:

Toote säilivusaeg on 1 aasta, kui pakend on avamata, kui seda hoitakse jahedas ja kuivas kohas ning otsesest päikesevalgusest eemal. Hoida laste käeulatuses eemal. Hoidmine järgmiste ainete eest on keelatud: Farmaatsiatooted, toiduained, loomasööt, nakkavad ja radioaktiivsed ained, plahvatusohtlikud ained, gaasid, tugevad oksüdeerivad ained hoiuklassist 5.1A. Koos tohib hoida ainult sama hoiuklassi tooteid ja aineid. Toodet ei tohi hoida koos ainete eest, millele on võimalikud ohtlikud keemilised reaktsioonid.

Toote nimi: **AdBlue – 32,5% urea vesilahus.**

 Toote sisekood: **AB/011**

Lk 6/15

7.3. Erikasutus:

 Toode on NO_x redutseerija. Toodet kasutatakse diiselmootorite väljalaskesüsteemidesse sisestamiseks enne selektiivset katalüüsmuundurit. Lisaks kui levivad okaspuuvastased haigused (juurekäsna).

8. JAGU Kokkupuute ohjamine / isikukaitse
8.1. Ohjamisparameetrid:

Komponentid töökohal ohjamise parameetritega:

Komponent	CAS-nr	Ohjamisparameeter; väärtus (LV)		Alus
		OEL 8 h.	Lühiajaline, 15 min.	
Urea	57-13-6	10 mg/m ³	Määramata.	Töötervishoiu ja tööhutuse nõuded töökohtadel kemikaalidega kokkupuute kohta

Inimeste tervisega kokkupuutumise DNEL-väärtused:

 Toode on urea vesilahus koos lisanditega. Toote DNEL ei ole määratletud. Esitatakse tootes sisalduva puhta aine (**urea**) DNEL-väärtused, füüsikalised-keemilised omadused, millel võib olla REACH-toimiku kohaselt kõige negatiivsem mõju.

Kokkupuute viis	Kokkupuute liik	DNEL-väärtus (töötajad)	DNEL-väärtus (avalikud tarbijad)	Kõige negatiivsem füüsikalise-keemiline mõju
Sissehingamine	Akuutne mõju, süsteemne	(iii)	(iii)	Ei kohaldata.
Sissehingamine	Akuutne mõju, paikne	(iii)	(iii)	Ei kohaldata.
Sissehingamine	Krooniline mõju, süsteemne	292 mg/m ³	125 mg/m ³	Toksilisus.
Sissehingamine	Krooniline toime, lokaalne	292 mg/m ³	125 mg/m ³	Toksilisus.
Nahakaudne	Akuutne mõju, süsteemne	(iii)	(iii)	Ei kohaldata.
Nahakaudne	Akuutne mõju, paikne	(iii)	(iii)	Ei kohaldata.
Nahakaudne	Krooniline mõju, süsteemne	580 mg/kg, bw/päev	580 mg/kg, bw/päev	Kordusdoosi toksilisus.
Nahakaudne	Krooniline toime, lokaalne	580 mg/kg, bw/päev	580 mg/kg, bw/päev	Toksilisus.
Silmade kaudu	Akuutne mõju, paikne	(iii)	(iii)	Ei kohaldata.
Suukaudne	Akuutne mõju, süsteemne	(ii)	(iii)	Ei kohaldata.
Suukaudne	Akuutne mõju, paikne	(ii)	(iii)	Ei kohaldata.
Suukaudne	Krooniline mõju, süsteemne	(ii)	42 mg/kg, bw/päev	Kordusdoosi toksilisus.
Suukaudne	Krooniline toime, lokaalne	(ii)	42 mg/kg, bw/päev	Toksilisus.

i) oht on tuvastatud, kuid DNEL ei ole saadaval; ii) kokkupuudet ei eeldata; iii) ohtu ei tuvastatud.

Eeldatavad mõjudeta kontsentratsiooni väärtused:

Toote PNEC ei ole määratletud. Vastavalt karbamiidi REACH-toimikule on esitatud puhta urea PNEC.

Keskkonnakaitse eesmärk	PNEC-väärtus
Värske vesi	0,47 mg/l; Perioodiline kokkupuude - PNEC väärtus ei ole saadaval.
Magevee setted	(ii)
Merevesi	0,47 mg/l; Perioodiline kokkupuude - PNEC väärtus ei ole saadaval.
Merevee setted	(ii)

Toote nimi: **AdBlue – 32,5% urea vesilahus.**Toote sisekood: **AB/011**

Lk 7/15

Toiduahel	(iii)
Mikroorganismid reoveekäitluses	Oht on teadmata.
Muld (põllumajandus)	Mulda ei ohusta.
Õhk	Oht on teadmata.
i) oht on tuvastatud, kuid PNEC ei ole saadaval; ii) kokkupuudet ei eeldata; iii) ohtu ei tuvastatud.	

8.2. Kokkupuute ohjamine:

Asjakohane tehniline kontroll:

Tuleb tagada hea üldventilatsioon, et ohjata töötajate kokkupuudet õhus levivate aurude või udu saasteainetega, eriti piiratud ruumides. Toote kasutamisel või käitlemisel järgida häid tööhügieeni eeskirju. Tagada juurdepääs veele, kätepesuvõimalustele ja duššidele ning hõlbus juurdepääs silmade pesemisvõimalusele. Mitte kasutada tööriistu, mis võivad tekitada sädemeid ja leeki. Vältida staatilist elektrit, kasutada maandatud tööriistu ja mahuteid. Mitte lasta mahutil saada mehaanilisi kahjustusi. Soovitav on ventilatsiooni- või tööprotsessiseadmete heitkoguste kontrollimine, et tagada nende vastavus keskkonnakaitsealaste õigusaktide nõuetele. Mõnel juhul on heitkoguste vähendamiseks vastuvõetavale tasemele vaja skrabereid, filtreid või tehnoloogilisi muudatusi protsessiseadmetes.

Isikukaitsevahendid:

Silmade ja näo kaitsmine: Kasutada silma- ja näotarvikuid, mis on testitud ja heaks kiidetud vastavalt asjakohastele standarditele, näiteks NIOSH (USA) või EN 166 (EL). Silmade kaitsmiseks pritsmete või peene udu eest on soovitatav kasutada polükarbonaadist kaitseprille, prille, tihedalt liibuvaid prille või näokaitset.

Keha kaitsmine: Valida keha kaitsmise viis vastavalt olukorrale, ohtliku aine kontsentratsioonile ja kogusele ning konkreetsele kontsentratsioonile töökohal. Töörõivad peavad vastama standardile EN ISO 13688 ja spetsiaalsed tööjalatsid peavad vastama standardile EN ISO 20347:2012. Kanda põlle või laborikitlit. Soovitav on kasutada mitteläbilaskvat ja antistaatilist kaitseriidetust. Kaitsevahendite tüüp tuleb valida vastavalt toote kontsentratsioonile ja kogusele konkreetsel töökohal.

Hingamisteede kaitsmine: Väikeste õhus sisalduvate toote aerosoolide eest kaitsmiseks kasutada tolumumaski N95 (USA) või P1 (EN 143) või P2. Kui riskihinnangud näitavad, et õhku puhastavad respiraatorid on asjakohased, kasutada tehnilise kontrolli abivahendina nägu pooleldi või täielikult katvat respiraatorit, millel on mitmeotstarbeline kombinatsioon (USA) või ABEK (EN 14387) respiraatorikassetid ammoniaagi aurude jaoks. Kui hingamisaparaat on ainus kaitsevahend, kasutada kogu nägu õhuga varustavat respiraatorit. Kasutada respiraatoreid ja tarvikuid, mis on testitud ja heaks kiidetud vastavalt asjakohastele riiklikele ja rahvusvahelistele standarditele, NIOSH (USA) või CEN (EL).

Naha kaitsmine: Nahakaitsekreemid ei kaitse toote eest nii tõhusalt kui kaitsekindad. Kindad tuleb enne kasutamist üle vaadata. Tootega kokkupuute vältimiseks kasutada sobivaid kinnaste eemaldamise meetodeid (puudutamata kinda sisemust). Kindad tuleb kohe eemaldada ja välja vahetada, kui on märke lagunemisest või keemilisest läbilaskvusest. Kindad loputada ja eemaldada kohe pärast kasutamist. Pärast kasutamist kõrvaldada saastunud kindad kasutuselt vastavalt kehtivatele seadustele ja heale laboritavale. Käed pesta ja kuivatada. Kasutatavad kindad peavad olema keemiliselt vastupidavad vastavalt standarditele EN 420, EN ISO 374-1 ja mehaaniliselt vastupidavad vastavalt standardile EN 388. Kaitsekindad peavad olema valmistatud ühest nendest materjalidest ja vastavad spetsifikatsioonid on loetletud alljärgnevas tabelis:

Kindamaterjal	Kinnaste paksus (mm)	Läbitungimisaeg (min)
Butüülkummi	0,50	>480
Nitriilkummi/nitriillateks	0,11	>480
Fluorosüsinikkummi	0,40	>480
Polükloropreen	0,50	>480
Looduslik kummi / looduslik lateks	0,50	>480
Polüvinüülkloriid	0,50	>480

*Võtta arvesse, et kindamaterjali läbitungimisaeg selles jaos on seatud 22 °C -le ja kasutatakse puhast ammooniumnitraati. Kõrgemal temperatuuril töötades võib kindamaterjali takistus olla tunduvalt väiksem ja sellistel juhtudel tuleb kinnaste lubatud kasutusiga lühendada. Kihi paksuse 1,5-kordne suurenemine/vähenevamine kahekordistab / vähendab kaks korda läbimisaega. Need andmed kehtivad ainult puhta aine kohta. Soovitame uut tüüpi või mõne muu tootja kindaid kasutama asudes veenduda, et need on keemiliselt ja mehaaniliselt tööoludele vastupidavad. Kui teil on kahtlusi kinnaste sobivuses, võtke ühendust kinnaste tarnijatega. Ainesegude puhul tuleb neid näitajaid pidada ainult abistavateks suunaandjateks.

Toote nimi: **AdBlue – 32,5% urea vesilahus.**Toote sisekood: **AB/011**

Lk 8/15

Termilised ohud:

Ei kohaldata.

8.3. Keskkonnaga kokkupuute ohjamine:

Tootel ei tohi lasta sattuda kanalisatsiooni, pinnavette ega põhjavette. Ainega seotud meetmeid keskkonnaga kokkupuute vältimiseks leiate 6. jaost.

9. JAGU Füüsikalised ja keemilised omadused**9.1. Teave põhiliste füüsikaliste ja keemiliste omaduste kohta:**

- a) **Välimus:** Värvitu vedelik temperatuuril 20 °C ja rõhul 1013 hPa.
- b) **Lõhn:** Võib tekkida kerge ammoniaagi lõhn.
- c) **Lõhnalävi:** Väheses tootekoguses võib tunda õrna ammoniaagi lõhna.
- d) **pH:** (32% vesilahus) 9,0-9,5 temperatuuril 20°C.
- e) **Sulamis-/külmumispunkt:** - 11°C kuni – 11,5°C.
- f) **Algne keemispunkt ja keemisaahemik:** U. 100°C juures.
- g) **Leekpunkt:** Mittesüttiv.
- h) **Aurustumiskiirus:** Ei kohaldata.
- i) **Süttivus:** Rasksüttiv.
- j) **Ülemine/alumine süttivus- või plahvatuspiir:** Rasksüttiv. Mittesüttiv.
22-23 mbar temperatuuril
- k) **Aururõhk:** 20 °C.
- l) **Auru tihedus:** Ei ole määratletud.
1,087–1,093 kg/l
- m) **Suhteline tihedus:** temperatuuril 20 °C
- n) **Lahustuvus:** Veega segunev.
- o) **Jaotustegur (n-oktanool/vesi):**
(Log Kow (Log Pow)Urea): -2,11 temperatuuril 20 °C. (Hansch, C., Leo, A., D. Hoekman. Exploring QSAR - Hydrophobic, Electronic, and Steric Constants. Washington, DC: American Chemical Society., 1995., p. 3.).
- p) **Isesüttimistemperatuur:** Ei ole omane.
- q) **Lagunemistemperatuur:** >132°C.
- r) **Viskoossus:** Ei ole määratletud.
Toode ei ole
- s) **Plahvatavus:** plahvatusohtlik.
- t) **Oksüdeerimisvõime:** Toode ei oksüdeeru.

9.2 Muu ohutusteave: Puudub.**10. JAGU. Püsivus ja reaktsioonivõime.****10.1. Reaktsioonivõime:**

Stabiilne tavapärastel transpordi- ja kasutustingimustel (vt 7. jagu Käitlemine ja hoidmine).

10.2. Kemikaali püsivus:

Stabiilne hoidmisel, transportimisel ja kasutustingimustel ümbritseval tavatemperatuuril (-10 °C kuni +25 °C), (vt 7. jagu. Käitlemine ja ladustamine).

10.3. Ohtlike reaktsioonide võimalus:

Eeskirjade kohase käsitlemise ja hoidmise korral ohtlik reaktsioon puudub.

10.4. Välditavad tingimused:

Vältida tuleb keskkonnatemperatuuri, mis on madalam kristalliseerumistemperatuurist (-10 °C ja kõrgem kui 30 °C (toimub hüdroolüüs). Kõik sisestusmaterjalid saastavad toote ja nende kavandatud kasutus ei ole võimalik. Vältida otsest päikesevalgust, kuumust, kõrgeid temperatuure, leeki, sädemeid ja ühildamatuid aineid. Kaitsta külmumise eest. Toote pakendit mitte kahjustada.

10.5. Ühildamatud ained:

Tugevad happed (lämmastikhape); tugevad leelised; tugevad oksüdeerijad; kaltsium- või naatriumhüperkloriidid; kalogeenid; naatriumnitrit; nitraadid; fosforpentakloriid ja nitrosüül- või galliumperkloraat. Mitte hoida koos plahvatusohtlike ainetega (hoiuklass 4.1A); tuleohtlike tahkete ainetega või desensibiliseeritud ainetega (hoiuklass 4.1B); pürofoorsete ainetega; ainetega, mis veega kokkupuutel eraldavad tuleohtlikke gaase; tugevalt oksüdeerivate ainetega (hoiuklass 5.1A); mittesüttivate ägedate toksiliste ainetega (hoiuklass 6.1B).

Toote nimi: **AdBlue – 32,5% urea vesilahus.**

 Toote sisekood: **AB/011**

Lk 9/15

10.6. Ohtlikud lagunemissaadused:

 Ammoniaak (NH₃), süsinikoksiid (CO), süsinikdioksiid (CO₂), lämmastikoksiidid (NO_x). Vt Jagu 5.2. Tavalistes hoiu- ja kasutustingimustes ei tohiks ohtlikke lagunemissaadusi tekkida.

11. JAGU Teave toksilisuse kohta.
11.1. Teave toksikoloogiliste mõjude kohta:

Toote akuutse toksilisuse uuringud ei ole saadaval. Kuna toode on urea vesilahus, esitatakse REACH-toimiku kohaselt teave ägeda toksilisuse kohta puhtast ureast.

Äge toksilisus:

Mõju inimestele: Andmed puuduvad.
Mõju loomadele:

Kokkupuuteviisid	Kokkupuutedoos, kontsentratsioon	Liik	Meetod	Sümptomid, mõjud	Märkus
Akuutne suukaudne toksilisus	(Urea): LD50: 14300 - 15 000 mg/kg bw	Rott	OECD 423	Kahjulikku mõju ei täheldatud	TOXNET; ECHA
Akuutne nahakaudne toksilisus	(Urea): LD50: 8200 - 9400 mg/kg	Rott	OECD 402	Kahjulikku mõju ei täheldatud	TOXNET
Akuutne intravenoosne toksilisus	(Urea): LD50: 5300 - 5400 mg/kg	Rott	OECD 402	Kahjulikku mõju ei täheldatud	TOXNET

Üksikasjalikum teave tootes sisalduvatel asjakohastel ainetel on ECHA-s.

Muu teave:
Hindamine/klassifitseerimine:

Pärast kõigi kokkupuuteviiside uurimist loetakse ureat väga madala toksilisusega aineks. CLP kohaselt ei loeta ainet akuutselt toksiliseks ja see ei vasta klassifitseerimise kriteeriumidele.

Nahasöövitus/-ärritus:

Mõju inimestele: Ureat kasutatakse nahakreemides nahapõletike raviks ja seda ei loeta oluliseks nahaärritajaks. Urea ei ole söövitav.

Mõju loomadele:

Kokkupuutedoos, kontsentratsioon	Kokkupuuteaeg	Vaatlusaeg	Liik	Meetod	Sümptomid, mõjud	Märkus
0,5 g niisutatud testiainet kanti peale raseeritud nahapinnale.	4 h	72 h (meetmed pärast 1 h, 24 h, 48 h ja 72 h)	Küülik	OECD 404	Ei söövita, ei ärrita.	ECHA

Muu teave:

Üksikasjalikum teave tootes sisalduvatel asjakohastel ainetel on ECHA-s.

Hindamine/klassifitseerimine:

Vastavalt uuritud kokkupuuteviisidele ei ole toode klassifitseeritud nahka ärritavaks määruse (EÜ) nr 1272/2008 (CLP) alusel.

Raske silmakahjustus/-ärritus;

Mõju inimestele: Andmed puuduvad.

Mõju loomadele:

Kokkupuuteliik	Kokkupuuteaeg	Vaatlusaeg	Liik	Meetod	Sümptomid, mõjud	Märkus
Parema silma sidekesta iga küüliku puhul, manustati 0,1 ml urealahuse doos.	Üksik pealekandmine	8 päeva (Meetmed pärast 1 h, 24 h, 48 h, 72 h ja 8 päeva	Küülik	OECD 405	Tugev punetus ja kerge sidekesta turse. Kõik sümptomid kadusid pärast 8 päeva.	ECHA

Muu teave:

Üksikasjalikum teave tootes sisalduvatest asjakohastest ainetest on ECHA-s.

Toote nimi: **AdBlue – 32,5% urea vesilahus.**Toote sisekood: **AB/011**Lk **10/15**

Hindamine/klassifitseerimine: Toode ei loeta silmi ärritavaks ning seetõttu ei ole vastavalt määrusele (EÜ) nr 1272/2008 (CLP) märgistatud ega klassifitseeritud.

Hingamisteede või naha sensibiliseerimine:

Mõju inimestele: Andmed puuduvad.

Mõju loomadele: Andmed puuduvad.

Muu teave: Üksikasjalikum teave tootes sisalduvatest asjakohastest ainetest on ECHA-s.

Hindamine/klassifitseerimine: Toode ei loeta naha sensibilisaatoriks ja seetõttu ei ole vastavalt määrusele (EÜ) nr 1272/2008 (CLP) märgistatud ega klassifitseeritud.

Sugurakkude mutageensus:

Mõju inimestele: Andmed puuduvad.

Mõju loomadele: Üksikasjalikum teave tootes sisalduvatest asjakohastest ainetest on ECHA-s.

Muu teave: Tootes sisalduvad ained ei ole geneetiliselt toksilised.

Hindamine/klassifitseerimine:

Saadaolevad testiandmed ei näidanud genotoksilist potentsiaali. Tootes sisalduvate ainete madala kontsentratsiooni tõttu ei loeta toode vastavalt määrusele (EÜ) nr 1272/2008 (CLP) geneetilise toksilisusena klassifitseerituks.

Kantserogeensus:

Mõju inimestele: Andmed puuduvad.

Mõju loomadele: Üksikasjalikum teave tootes sisalduvatest asjakohastest ainetest on ECHA-s.

Muu teave: Tootes sisalduvad ained ei ole kantserogeensed.

Hindamine/klassifitseerimine:

Toode ei loeta määruse (EÜ) nr 1272/2008 kohaselt kantserogeensena klassifitseerituks.

Reproduktiivtoksilisus:

Mõju inimestele: Andmed puuduvad.

Mõju loomadele: Üksikasjalikum teave tootes sisalduvatest asjakohastest ainetest on ECHA-s.

Muu teave: Andmed puuduvad.

Hindamine/klassifitseerimine: Toode ei ole reproduktiivtoksiline. Selle tulemusena ei ole toode klassifitseeritud reproduktiivtoksilisuseks määruse (EÜ) nr 1272/2008 (CLP) kohaselt.

CMR-i omaduste hindamise kokkuvõte:

Mõju inimestele: Andmed puuduvad.

Mõju loomadele: Andmed puuduvad.

Muu teave: Üksikasjalikum teave tootes sisalduvatest asjakohastest ainetest on ECHA-s.

Hindamine/klassifitseerimine: Olemasolevate andmete põhjal ei vasta toode kriteeriumidele, et

vastavalt määrusele (EÜ) nr 1272/2008 (CLP) klassifitseerida mutageenseks, 1A või 1B kategooria mutageeniks.

STOT-ühekordne kokkupuude:

Mõju inimestele: Andmed puuduvad.

Mõju loomadele: Üksikasjalikum teave tootes sisalduvatest asjakohastest ainetest leiab ECHA-st.

Muu teave: Andmed puuduvad.

Hindamine/klassifitseerimine: Toode ei ole klassifitseeritud STOT SE kategooriasse 1 vastavalt määrusele (EÜ) nr 1272/2008 (CLP).

STOT-korduv kokkupuude:

Mõju inimestele: Andmed puuduvad.

Mõju loomadele: Üksikasjalikum teave tootes sisalduvatest asjakohastest ainetest leiab ECHA-st.

Muu teave: Andmed puuduvad.

Hindamine/klassifitseerimine: Üheski uuringus ei täheldatud doosi toksilisust. Olemasolevate andmete põhjal ei täida määruse (EÜ) nr 1272/2008 (CLP) alusel klassifitseeritud toode kordusdoosi toksilisuse kriteeriume.

Toote nimi: **AdBlue – 32,5% urea vesilahus.**Toote sisekood: **AB/011**Lk **11/15****Oht hingamisel:****Mõju inimestele:** Andmed puuduvad.**Mõju loomadele:** Andmed puuduvad.**Muu teave:** Andmed puuduvad.**Hindamine/klassifitseerimine:** Olemasolevate andmete põhjal ei ole klassifitseerimiskriteeriumid täidetud.**12. JAGU Ökoloogiline teave.****12.1 Toksilisus:**

Toote ökoloogilise teabe uuringud ei ole saadaval. Kuna toode on urea vesilahus, esitatakse REACH-toimiku kohaselt teave ökoloogilise mõju kohta puhtast ureast.

Akuutne (lühiajaline) toksilisus:

Sihtparameeter	Väärtus	Liik	Meetod	Kokkupuuteaeg	Märkus
LC50	> 6810 mg/l	Kala - Leuciscus idus	OECD 203	92 h	IUCLID
LC50	> 10000 mg/l	Kala - Leuciscus idus	OECD 203	48 h	ECHA
LC50	14 241 mg/l	Veeselgrootud Herisoma trivolvis	OECD 202	24 h	ECHA
EC50	47 mg/l	Vetikad - Microcystis aeruginosa	OECD 201	192 h	ECHA
LC50	60000 mg/l	Sääsed - Aedes aegypti	Ei kohaldata	4 h	ECHA

Krooniline (pikaajaline) toksilisus:

Sihtparameeter	Väärtus	Liik	Meetod	Kokkupuuteaeg	Märkus
LC50	> 10000 mg/l	Vetikad - Scenedesmus quadricauda	OECD 201	7 päeva	ECHA

12.2. Püsivus ja lagundatavus:**Biologundamine****Aeroobne:**

Urea peamine biologundamine on selle ensümaatilise mineralisatsioon. Mikroorganismide puudumisel hüdroolüüsib urea väga aeglaselt, tekitades ammooniumkarbamaadi, mis laguneb edasi, moodustades ammoniaagi ja süsinikdioksiidi. Urea hüdroolüüsi katalüüsivad kõrgendatud temperatuurid, leeliselisus ja ureaasi leidumine pinnases ja vees. Karbamiid on biologunev: 4 mg/l 1 h temperatuuril 20 °C. Zahn-Wellens-test (OECD 302B)-400 mg/l: 3 h: 2%, 7 p: 52%, 14 p: 85%, 16 p: 96%. Kergesti biologunev (16 päeva pärast).

Muu teave: Urea biologundamise uuringute tulemused vt Toxnet, ECHA.

12.3. Bioakumulatsioonivõime:

Jaotustegur: n-oktanool/vesi: log kow): -2,11 (20 °C) (urea).

Loetakse madalaks (suure vees lahustuvuse alusel). Toote põhiosal - ureal - ei ole bioakumuleeruvaid omadusi, ei moodusta koos teiste ainetega õhus ega dreanaaživees toksilisi ühendeid.

Biokontsentratsioonitegur (BCF):

Liik	Kokkupuuteaeg	Meetod	Tulemuse väärtus	Märkus
Kala - Leuciscus idus melanotus	72 h	OECD 305	BCF <10	TOXNET

Pinnases ei moodusta urea toksilisi ühendeid.

Toote nimi: **AdBlue – 32,5% urea vesilahus.**Toote sisekood: **AB/011**Lk **12/15**

Jaotusteguri (log Kow) ja eksperimentaalse biokontsentratsiooniteguri (BCF) põhjal ei loeta toote põhiosa (uureat) bioakumuleeruvaks aineks. Toote bioakumulatsioonipotentsiaali loetakse minimaalseks. Tootes sisalduvad ained liiguvad pinnases väga kiiresti madala log Kow väärtuse ja ainete suure lahustuvuse tõttu.

12.4. Liikuvus pinnases:

Teadaolev või ettemääratud levimus keskkonnanekomponentides:

Pindpinevus:

Adsorptsioon/desorptsio

on:

Andmed

puuduvad.

Ei ole mõõdetud

Levimis-keskkond	Transpordiviis	Meetod	Tulemuse väärtus	Märkus
Pinnas - vesi	Absorbptsioon	OECD 106	Koc: 0,037-0,064	TOXNET

Urea adsorptsioon pinnases on madal, eeldatavalt on aine liikuvus pinnases suur.

12.5. PBT ja vPvB hindamise tulemused:

Vastavalt määruse (EÜ) nr 1907/2006 XIII lisale ei vasta urea PBT ja vPvB kriteeriumidele ega ole PBT- või vPvB -aine. PBT ja vPvB hindamist ei ole läbi viidud, sest toode ei ole (EÜ) nr 1907/2006 XIII lisa loetelus.

12.6. Muud kahjulikud mõjud: Puuduvad

12.7. Lisateave: Toote suured kogused veepaakides võivad olla kahjulikud kaladele ja veeorganismidele.

13. JAGU Jäätmekäitlus.

13.1 Jäätmetöötlusmeetodid:

Toote/pakendi kõrvaldamine:

Vastavalt III lisale "Komisjoni teatis jäätmete klassifitseerimise tehniliste juhiste kohta" (**2018/C 124/01**) ei klassifitseerita saasteaineteta toodet ohtlikuks jäätmeks. Vastavalt komisjoni otsusele (**2014/955/EL**) ja Läti Vabariigi ministrite kabineti määrusele **nr 302** ei klassifitseerita toodet ilma saasteaineteta ohtlikuks jäätmeks (vt EWC-koodid).

Väikeste ja keskmiste koguste kogumine: asetada halogeenivabade vesilahuste kogumisanumasse. Kogumisanumad peavad olema selgelt märgistatud nende sisu süsteemse kirjeldusega. Anumaid hoida hästi ventileeritud kohas, eemal otsesest päikesevalgusest.

Tootega pargid või trumlid tühjendaa, vabastada need võimalikult suurest osast tootest. Pakend vajab puhastamist. Vastavalt määrusele (**EÜ**) nr **1357/2014** ei klassifitseerita tootest puhast tühja pakendit ohtlikuks jäätmeks. Puhast pakendimaterjal korduvkasutada või kasutuselt kõrvaldada. Kui pakend sisaldab toodet või on saastunud või kui pakendit ei saa puhastada, kõrvaldada see kasutuselt kasutamata tootena. Toode ja selle pakend kõrvaldada ohutult kasutuselt vastavalt piirkondlikele ja riiklikele keskkonnanäeskirjadele. Toote pakendijäätmed tuleb üle anda jäätmekäitlusettevõtetele. Täiendavate juhiste saamiseks pöörduda lähimasse jäätmekäitluskohta.

Jäätmekoodid / jäätmetähised EWC alusel:

Vastavalt Euroopa jäätmekataloogile (EWC) ja Euroopa jäätmeloendile (LoW) on tootele kohaldatavad koodid järgmised:

06 10 99 - Muud lämmastikku sisaldavate kemikaalide ja väetiste tootmisel tekkivad jäätmed (MN - tavajäätmete peegelkood);

15 01 02 - Plastpakendid (MNH - tavajäätmete peegelkood).

Need koodid on ainult näitlikud, sest olenevad kasutaja kavandatud kasutusest.

Toote nimi: **AdBlue – 32,5% urea vesilahus.**Toote sisekood: **AB/011**Lk **13/15****Reoveepuhastusseadmetega seotud teave:**

Jäätmeid ei tohi kasutuselt kõrvaldada kanalisatsiooni juhtimisega.

Muud kõrvaldamissoovitused:

Jäätmekäitlusettevõtte kohustus on võtta vastu lõplik otsus asjakohase jäätmekäitluse, kõrvaldamise või ringlussevõtu meetodi kohta vastavalt piirkondlikele, riiklikele või Euroopa õigusaktidele ja võimalikule kohandamisele kohalike tingimustega.

14. JAGU Veonõuded.

ADR	IMDG	ICAO-TI/IATA-DGR	ADN	RID
14.1. ÜRO number:				
		Ei kohaldata.		
14.2. ÜRO veose tunnusnimetus:				
		Ei kohaldata.		
Veodokumendi kirjeldus:				
		Ei kohaldata.		
14.3. Transpordi ohuklass(id):				
		Ei kohaldata.		
14.4. Pakendirühm:				
		Ei kohaldata.		
14.5. Keskkonnaohud:				
		Ei kohaldata.		

14.6. Eriettevaatusabinõud kasutajatele:

ADR:	Ei kohaldata.
IMDG:	Ei kohaldata.
ICAO-TI/IATA-DGR:	Ei kohaldata.
ADN:	Ei kohaldata.
RID:	Ei kohaldata.

Alati vedada püstiasendis, kinnitatud ja suletud anumates.

14.7. Transportimine pakendamata vastavalt MARPOL 73/78 II lisale ja IBC koodeksile: Ei kohaldata.**15. JAGU Regulaatiivsed õigusaktid.****15.1. Ainet või segu käsitlevad ohutus-, tervise- ja keskkonnaalased määrused/õigusaktid:ELi määrused:**

- Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr **1907/2006** 18. detsembrist 2006 kemikaalide registreerimise, hindamise, autoriseerimise ja piiramise kohta (REACH);
- Määrus (EÜ) nr **1272/2008** - ainete ja segude klassifitseerimine, märgistamine ja pakendamine (CLP);
- Komisjoni määrus (EL) nr **1357/2014**, 18. detsember 2014, millega asendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2008/98/EÜ jäätmeid käsitleva direktiivi III lisa ja tunnistatakse kehtetuks teatavad direktiivid;
- Määrus **649/2012/EL** ohtlike kemikaalide ekspordi ja impordi kohta (PIC);
- Määrus **850/2004/EC** püsivate orgaaniliste saasteainete (POP) kohta;
- ohtlike veoste rahvusvahelise autoveo Euroopa kokkulepe (**ADR**);
- ohtlike veoste rahvusvahelise siseveo Euroopa kokkulepe (**ADR**);
- Komisjoni teatis tehniliste juhiste kohta jäätmete klassifitseerimise kohta **2018/C 124/01**;
- Euroopa Parlamendi ja nõukogu 19. novembri 2008. aasta direktiiv **2008/98/EÜ** jäätmete ja teatavate direktiivide kehtetuks tunnistamise kohta;
- Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. jaanuari 2006. aasta määrus (EÜ) nr **166/2006** Euroopa saasteainete heite- ja ülekanderegistri loomise ning nõukogu direktiivide 91/689/EMÜ ja 96/61/EÜ muutmise kohta;
- **2014/955/EL**: Komisjoni otsus, 18. detsember 2014, millega muudetakse otsust 2000/532/EÜ jäätmete loetelu kohta vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivile 2008/98/EÜ EMP-s kohaldatavale tekstile.

Toote nimi: **AdBlue – 32,5% urea vesilahus.**Toote sisekood: **AB/011**Lk **14/15****Rahvusvahelised õigusaktid:**

- Rahvusvaheline ohtlike kaupade raudteevedude kord (**RID**);
- Rahvusvaheline ohtlike kaupade mereveo eeskiri (**IMDG**);
- Rahvusvaheline Lennutranspordi Assotsiatsioon (**IATA**);
- Rahvusvaheline laevade põhjustatava merereostuse vältimise konventsioon (**MARPOL 73/78**);
- rahvusvaheline ohtlikku kemikaali mahtlastina vedava laeva ehituse ja seadmete eeskiri (**IBC koodeks**);

15.1. Kemikaaliohutuse hindamine:

Vastavalt määrusele nr 1272/2008 [CLP] ei klassifitseerita urea vesilahust REACH-määruse artikli 14 kohaselt ohtlikuks. Kemikaaliohutuse hindamist ei ole selle segu puhul läbi viidud.

16. JAGU Muu teave.**16.1. Muudatuste esitamine:**Avaldamiskuupäev: **07.04.2021.**

Ülevaatamise

kuupäev: **07.04.2021**Eelneva ülevaatamise kuupäev: **15.07.2019.**

Väljaandmise

kuupäev: **08.05.2011.**Eelmine versioon: **6.0.**Versioon: **6.1.****16.2. Ohutuskaardil kasutatud lühendid ja akronüümid:****CPR** – Kunstlik hingamine või kardiopulmonaalne elustamine;**SCBA** – Suruõhuhingamisaparaat;**OEL** – Piirnormid töökeskkonnas;**DNEL** – Tuletatud mittetoimiv tase;**PNEC** – Eeldatavad mõjudeta kontsentratsiooni väärtused;**STOT** – Toksilisus sihtelundi suhtes;**CMR** – Kantserogeensed, mutageensed ja reproduktiivtoksilised kemikaalid;

Toote nimi: **AdBlue – 32,5% urea vesilahus.**

Toote sisekood: **AB/011 Lk 15/15 LD50** – Keskmise surmav doos;

LC50 – Keskmise surmav kontsentratsioon;

EC50 – Pool suurima toime avaldumise kontsentratsioonist;

LC10 – Surmav doos, mille korral tapetakse 10% uuritavast populatsioonist;

EC10 – Efekttiivne kontsentratsioon, mille puhul eeldatakse, et 10% testorganismidest avaldab kahjulikku mõju;

LDLo – Väikseim surmav doos;

LD100 – 100% surmav doos;

PBT/ vPvB – Püsiv, bioakumuleeruv ja toksiline ning väga püsiv ja väga bioakumuleeruv; **OECD** – Majanduskoostöö ja Arengu Organisatsioon;

ppm – miljondikosa **bw**
– kehakaal;

BCF Biokontsentratsioonitegur;

16.3. Erialakirjanduse põhiviited ja andmeallikad:

Toxnet, ECHA, GESTIS ainete andmebaas.

16.4. Muu teave:

Toote klassifitseerimiseks kasutatud meetodile 4 on viidatud määruse (EÜ) nr 1272/2008 artiklis 9: „Kui on saadaval ainult artikli 6 lõikes 5 viidatud teave, kasutavad tootjad, importijad ja allkasutajad vastastikust ühendust hindamise eesmärgil I lisa punktis 1.1.3 ning lisa 3. ja 4. osa igas jaos sätestatud põhimõtteid.

Käesoleval ohutuskaardil esitatud teave põhineb tootja esitatud andmetel ja meie praegustel teadmistel toote kohta, mida peetakse õigeks. Sellegipoolest ei anta sõnaselget ega kaudset garantiid. Selle teabe eesmärk on anda teile nõu ja juhiseid ainult ohutu kasutamise, ringlussevõtu, ladustamise, transportimise ja kõrvaldamise kohta. Teavet ei saa üle kanda teistele toodetele. Kui toodet segatakse teiste toodetega või töödeldakse, ei pruugi käesoleval ohutuskaardil olev teave kehtida uue valmistatud toote kohta. Normatiivnõuded võivad muutuda ja võivad paiguti erineda. Eespool esitatud teave loetakse õigeks, kuid see ei tähenda selle täielikkust. Ostja/kasutaja kohustus on tagada, et tema tegevus oleks kooskõlas kõigi kohalike seadustega. Müüja ei võta endale vastutust kahjustuste või vigastuste eest, mis tulenevad tavatust kasutamisest, soovitatud tavade eiramisest või toote olemusest tulenevate ohtude eest. Toote ostjad ja kasutajad peaksid nõustama kõiki oma töötajaid, esindajaid, töövõtjaid ja kliente, kes kasutavad seda ohutuskaardi toodet. See versioon asendab kõik varasemad dokumendid.